

החוקרים

איך התחלק זאב ז'בוטינסקי מגזירת הפסקת העישון * ואיך נכנס נסך לחשבון הסגור של לאה רבין

איך נשכר ראש בית ד

עורכו לשעבר של הצהרון מערוב, אריה ("צ'יק") דיסנצ'יק, חושף בפרקי זכרונותיו הארישיים, פרק ממסכת היחסים האישיים בין ראש בית ד, זאב ז'בוטינסקי, לאשתו אנה מרקובנה. הלאו היא יתנה ז'בוטינסקי. מספר דיסנצ'יק:

הבן ז'בוטינסקי עשתה מאמצים ניכרים לשכנע את בעלה שייגמל מעישון. או עוד לא הדרה ההכרה כי העישון גורם לפרטן - אך ז'בוטינסקי בכל במיתרי הקול, וגברת ז'בוטינסקי טענה, כי העישון גורם לכך ומפריע לפעילותו כנואם.

זאב ז'בוטינסקי הציג עיסקה: הוא יפסיק לעשן בשני תנאים: ראשית, שרעיותו תשוחח אתו בבית בעברית, וכך תלמד את הלשון העברית. ושנית, שתבטיח לו שלא תעשה בבית עובי דות הקשורות במאמץ פיסי. למרות שנגרם לו כבל רב - הפסיק זאב ז'בוטינסקי לעשן; והי שיחות בבית התנהלו בעברית. בלשון הרהוטה ובכפולות לאינגבול היה ז'בוטינסקי מתקן את העברית שבפי רעייתו.

לאחר שבוע או עשרה ימים מיום עשיית ה"הפסק" חזרנו לבית ז'בוטינסקי לארוחת צהריים מוקדם מהרגיל, והפתענו את גברת ז'בוטינסקי עומדת על פולם גבוה ותולה את הווילונות בחדרי האוכל.

זו הפרת הסכם, טען ז'בוטינסקי בתקיפות וכו' הרגשה. "האם את יכולה להסביר את מעשיך?" גברת ז'בוטינסקי היתה נבוכה, שהרי, נתפסה על חבלי התבלבלה, ובמקום לענות בעברית - ניסתה לעשך את זעמו של ז'בוטינסקי בשתייה רוסית קולחת.

זאב ז'בוטינסקי עזר לאשתו לרדת מהסולם, וכשעמדה על שתי רגליה על הרצפה - אמר לה בחיבה רבה: "גברתי, הפרת את ההסכם והוא איננו קיים עוד." וכפנותו אלי אמר: "לזו אברי מוציק, יואיל לתת לי סיגריה".

הוא עישן את הסיגריה בהנאה מרובה, ועיפי קת החליפין של העברית והעישון נתפסלה. (מעורב)

טעות בגביית המחאה

חשבון הדולארים שהתחוקה לאה רבין בנכס בווינגטון, שחשפתו גרמה להתפטרותו של ראש הממשלה יצחק רבין, היה למעשה כבר סגור בעת שכתב הארץ בווינגטון, דן מרגלית. הפקיד של סכום של 50 דולאר על מנת לוודא כי חשבון כזה איננו קיים. ללא רבין היה איננו חשבון גוסף פעיל, בניישונאל בנק אוף ווינגטון. ארי לם אילו היתה פקידת הבנק עריגת דיה כדי לומר לזן מרגלית בשעתו כי החשבון היה מבוטל להפקיד את 50 הדולארים נסגור כבר, ייתכן שהפרשה לא היתה נחשפת לעולם. על כך סיפר השבוע דן מרגלית עצמו:

עברו כמה ימים (אחרי פירסום הפרשה) ומי נהל הבנק טילפן אלי. בדוברי נינוה, איטי, כיאה למי שעוסק במקצוע השמרון ביותר בעולם, פתח בהערה כי הפקדתי 50 דולארים בחשבון, של אחד מלקוחותינו בשעה שכבר היה סגור. פרצתי בצחוק, הערתי לו כי הוא מגזים כמתן שירותיו הבנקאיים ללקוחות. לאה רבין כבר הפסיקה להי דות שיש לה חשבון בנק האמריקאי. החשבון סגור! השיב הבנקאי. אך אני בשלי: אם הבנק תי המחאה לחשבון סגור הרי בוודאי לא גבתם אותה והיא בידכם. התובל להציגה בפני? הוא הבטיח בבוז, כעבור כחצי-שעה התנצל: "אכן, מר מרגלית בטעות גבינו את המחאה מן הבנק שלך. החשבון של רבין איננו סגור, אבל טעינו והפעלנו אותו. מה עלינו לעשות עכשיו?" השבתי לו כי הטענה שהחשבון של רבין היה סגור בשעת ההפקדה נראית לי כניסיון ליצור אליבתי בדיקת. לדעתי חייבת משפחת רבין להתי יזר לי 50 הדולאר, אך לא אוזר פנייה כזו רון. כעבור זמן-מה קיבלתי מן הבנקאי את ה"פכום שהופקר."

בינתיים התגלו לי עוד עובדות מאלפות. כאחד הליחות הגיעו לוואשינגטון כמה פקידים ישראליים, שבדקו את חשבונות רבין בירושלים. אתה יודעת שהבנק את כספי לחשבון שהיה סגור? תהא אחד הישראליים, אילו הבנק בוואשינגטון נהא בהירות - צריך היה לפרסם לקבל מיד את המחאה. רק או התחורר לי עד כמה היה "הפרי פורי" קרוב להיקטל, עד כמה יד המקרה מילאה בו תפקיד מרכזי לצד המקורות האלמנטים והי שיפול העתונאי: למשפחת רבין היו בכנס שני חשבונות, אולם לא העליתי אפשרות זאת על הדעת. בכיקורה בוואשינגטון סגרה לאה רבין אחד משני החשבונות. כשבאתי כעבור כמה ימים

נשואה לסטודנט לרפואה אלרי אב צרפתי, ובתם הבכורה שלומית היא בת שנה ושלושה חודשים.

העיתונאית תמר מרון החליטה להצטרף אל החבר שלה, השותפה בארצות הברית. היא סידרה לה תפקיד של שליחה מטעם הסוכנות היהודית בארצות-הברית. תרי שבוע הבא היא עתידה לעזוב את עיתונה, הארץ, ולהתחיל בעבודתה החדשה מעבר לים.

העיתונאי גידעון קוק, המעורה היטב בבוטמה היהודי-מלמית, כתב ספר בשם סיפורי טעמון. שאת עמודיו מאכלסים תרשבים רבים של קפה פופולארי זה. לרגל הוצאת הספר ערך גידעון מסיבה בקפה טעמון, אלא שהמקום היה צר מלהכיל את כל גיבורי הספר.

איך נולד השיר חיילים אלמונים, שהיה הימנון אצ"ל, ולאחר מכן הימנון לח"י? השיר בוע סיפר זאת הילל קוק, שהיה בשנות ה-30 חבר מיפי קדת אצ"ל. ב-1931 השתתף קוק, יחד עם אברהם ("יאיר") שטרן, בקורס סני גים (ראשי-מחלקות) של האיר-גון הצבאי הלאומי. לקראת סיום הקורס חיברו השניים תוכנית לנשיה-הסיום: למען נשך זה חיבר יאיר את השיר. את המנגינה כתבה חברתו של יאיר, רנני, שהיתה לאחר מכן לאשתו (ואמו של שדרן-הטל-וויזיה יאיר שטרן, שנולד אחרי רצה אביו).

אגב, לדברי קוק ניהלו השניים ייכוה על שורה אחת בשירה האומרת, "חלומנו למות בעד ארצנו." קוק טען כלפי יאיר שחייל אמנם מוכן

לבנק, הופנתה המחאתי אל החשבון שנסגר. אילו היה הבנק מעודכן, היה צריך, "לדחות" את ה"המחאה" שלי תוך ציון כי אין חשבון כזה. מאחר שלא חשדתי כי למשפחת רבין שני חשבונות כמטבע זר בוואשינגטון - לא הייתי מבקש כלל מן הפקידה לעשות כירור חוזר אם יש בכנס עוד חשבון על שמי של ראשיה-הממשלה. הייתי קורע את המחאה ומשתלק מן הבנק, ובכל הנד את לא הייתי משגר, להארק"י את הודיעה שגרה את התפטרות ראשיה-הממשלה. (הארץ)

דיסנצ'יק מרגלית

השוואה בנימוק ביטחוני

לזו אשכול המנוח הוא שטבע את המושג, נע" בעכדיגר שמשון, כלומר שמשון המסכן, של צרכי הסברה בחו"ל יש להציגו לא כגיבור אלא כחסרי-אונים. ראשיה-הממשלה הנוכחי, מנחם בגין, מרבה להציג את היהודים - והישראלים - כמשושים מסכנים, לצורך השגת מטרותיו ה"מדיניות. העיתונאי דניאל בלוך קובע: "זה לא משכנע."

"הנימוקים המוסריים וההיסטוריים של בגין אינם מוצאים ארון קשבת אצל האמריקאים, אולי בגלל עורף הדרמטיזציה האופייני לראשיה-הממשלה. לה. הגיע הזמן שבגין ישתחרר מהנטיה האירי-מורית שלו לגייס לכל עניין את זכר העצאה וה"נאצים, שכן עורף שימוש כזה מפחית את אמון זות הטוען הישראלי הבסיסי."

"אני מאמין, כי לא מעט ישראלים חשים שלא בנוח בעת העלאת השוואה בנימוק בטחוני אפי ויאל, משום שכבוד לכל ישראלי שגדל בארץ וישרת בכוחות-הביטחון וממלא את חובותיו ה"ממלכתיים והלאומיים, כי בשום מקרה ובשום צורה לא תיתכן שוואה כלפי עם ישראל וארצו, בין אם בנבולות 1967 ובין בכל גבול אחר. כרי חשה של ישראל להגן על חיי תושביה בכל מקרה ובכל אתר, גם אם הוא מרוחק אלפי מלין מגבולה, ואין צורך בהוכחות נוספות."

"הסכנה היחידה של שוואה, היא זו המרחפת על פני כל יושבי תבל בשל נשק האימה הנרי עיני, ונשק זה אינו יודע גבולות בנייה-הגנה או עיני, היסטוריים או על פי המשפט הבינלאומי. על כן, העלאת השוואה והנאציות בנאום שלאחר פקודת הערב, משעל השולחן מנחים קשה, תופנים ו"יו הנשיא", רק הופך את העניין לבלתי-רצוי." (דבר)

מסוקי השבוע

- ח"כ מרדכי וירשובסקי (ד"ש): "פוליטיקאי לא ישר יהיה מוכן למכור את אמו עבור השררה. פוליטיקאי ישר רק יחכיך אותה ל-49 שנה."
- שר האוצר שמחה ארליך: "אנחנו רק בני אדם, נתקן שגיאות ונעשה שגיאות חדשות."
- שר המסחר, התעשייה והתיירות, יגאל הורוביץ: "התגיגה נגמרה. יותר אין לנו כסף."
- שר הביטחון עזר וייצמן: "גם גוף יוצא מהכלל כמו צה"ל זקוק להתעמלות."
- מנכ"ל משרד ראשי-הממשלה, אליהו בר אלוש: "אני רואה בתנועת החרות מן שמורת-טבע של האידיאלוגיה."
- העיתונאי עוזי בנומן: "שיטת ה"משל של בגין - הסתר כפי יכולתך."
- נציב מסי-הכנסה, אליעזר שידוני: "אין טעם לפנות למטרה ולהתלונן על אימים."
- העיתונאי נפתלי קראוס: "הפשע-המאורגן הקים ועדה לבדוק אם יש משטרה בי-ישראל."

דניאל בלוך

היושבר-ראש הארצי של איגוד העיתונאים, הגיע לחתונתו של כתב "הצופה" שאול מיוזליש בחברת רעייתו האמריקאית פיליס, שהיא מורה לחינוך מיוחד במקצועה. בלוך שוחח עם השר לשעבר גדי יעקובי ועם עוזר שר המישפטים לשעבר חיליק גוטמן, אשר ייעוץ את האור פויציה, ולאחר מכן התבונן מהצד באנשי המפד"ל שחגגו בשירה ובירקודים ואמר: "הדתיים האלה יודעים לעשות שמח."

למות בעד ארצו, אך אינו חיר לם על כך. יאיר השיב לו: "אתה לא מבין בשירה."

מי שהיה נשיא בית המשפט העליון ויצא לגימל-אוח, יצחק אלושן, איבד את בנויחידו, יורם, במלחמת יום-הכיפורים. רחל אלושן, אלמנתו של יורם ואם שתי בנותיו, גישה השבוע מחדש לאישה-העסקים הירושלמי ברוך קירשביץ, שהיה חברו ה"טוב של בעלה. אורחיה-הכבוד בחתונה היו יצחק אלושן ו"אשתו סימי."

הומר אבי טולדנו והמלחין אלדר שרים תומי נו להופיע בכנס בינלאומי של עיתונאים, שהתקיים באיסטנבול. באחד הערבים בלכות על ידי מרחייהם לבלות במועדון לילה מפורסם בעיר. הם אכלו שמו ונהגו מהתוכנית האמנונית עד שפתע קם אחד ה"אורחים ופתח ביריות על ארי רח שישב לידו בשולחן. אל-דד ואבי מצאו עצמם שוכבים שעה ארוכה מתחת לאחד ה"שולחנות, כשהם רועדים מפחד. קצירי-הדמים באותו קרב יריות הסתכם בהמישה הררי גים ובעשרה פצועים קשה. הומר והמלחין יצאו ללא שרייטה.

הזמרת יפה ירקוני הפכה סכוא בפעם השניה בתה המצעית, תמי יודה בן, ושמו בישראל אמנון. תמי גיורתו תרדות לאופניים.